

V České republice přibývá každý rok více než 200 lidí, kteří se po poškození míchy při úrazu nebo onemocnění mohou pohybovat jen pomocí ortopedického vozíku. Aby mohli žít dál nezávislým a aktivním životem, musí mít zajištěnou zdravotní péči, sociální podporu a podmínky pro všestranné zapojení do života společnosti.

Svaz paraplegiků, občanské sdružení lidí ochrnutých po poškození míchy, hájí jejich zájmy a pomáhá jim. Vznikl v roce 1990 a působí na území celé České republiky. Usiluje o vytváření podmínek pro kvalitní, aktivní život těchto lidí, pro jejich společenské i pracovní uplatnění. Usiluje o zvyšování úrovně zdravotní péče o ně a podporuje vytváření celostátního systému této péče.

Svaz paraplegiků otevřel s panem Zdeňkem Svěrákem v roce 1994 informační, poradenské a rehabilitační centrum, Centrum Paraple. Jeho prostřednictvím poskytují lidem po poranění míchy přímou pomoc a současně se snaží příznivě působit na vztah veřejnosti k lidem se zdravotním postižením.

ČINNOST SVAZU PARAPLEGIKŮ V ROCE 2005

Činnost Centra Paraple

Přímá pomoc lidem po poranění míchy

Centrum Paraple pomáhá lidem ochrnutým po poškození míchy vyrovnat se s novou životní situací, zlepšit fyzický a psychický stav, dosáhnout co největší soběstačnosti a nezávislosti, vrátit se do svého přirozeného prostředí a získat předpoklady ke společenskému a pracovnímu uplatnění. Součástí pomoci je také podpora rodiny klienta, aby se co nejlépe přizpůsobila vzniklé situaci a snížilo se její psychické, fyzické i ekonomické zatížení v souvislosti s péčí o postiženého člena.

Centrum Paraple nabízí informace a poradenství, intenzivní rehabilitační program, počítačové kurzy, program přípravy na zaměstnání. Svým klientům umožňuje poznat a vyzkoušet různé sporty i aktivity volného času, které doplní a obohatí jejich život, motivují je a dodají jim sílu a energii k překonání nepříznivých okamžiků. Program „Terapie v terénu“, řízený dvěma terapeutkami Centra Paraple a zajišťovaný s pomocí dobrovolníků, poskytuje klientům Centra Paraple příležitost navštívit výstavy, kina a divadla, projít se centrem Prahy nebo se vydat na výlet do přírody v okolí hlavního města. Program je součástí rehabilitačního programu pro klienty z celé republiky a často jim poskytne první příležitost po úrazu pohybovat se na veřejnosti. Také sport, který poznávají s pomocí Centra Paraple, může mít velký význam v životě lidí na vozíku. Lyžování na monoski, jízda na kole handbike, vodní turistika a jiné sporty vracejí znovu zážitky, které byly považovány za ztracené. Florbál, stolní tenis, tenis a atletika dávají okusit radost z boje a vítězství. Jízda na čtyřkolkách přináší pocit volného pohybu a svobody. Všechny sporty jsou příležitostí pro setkání s přáteli a odpoutání se od běžných starostí.

Centrum Paraple vyhledává nové klienty krátce po úrazu, pomáhá jim zvládnout počáteční období a zůstává průvodcem a oporou při řešení problémů v průběhu dalšího života. Lidé po poranění míchy a jejich rodiny dostávají informace o Centru Paraple na 4 specializovaných pracovištích, která v České republice pacienti s poškozením míchy léčí (spinální jednotky v Praze, Brně, Liberci a Ostravě) a v rehabilitačních ústavech (v Kladrubech, Luži-Košumberku a Hrabyni). Má celorepublikovou působnost, pomoc, kterou poskytuje, je bezplatná, případně za symbolický příspěvek.

Centrum Paraple poskytovalo lidem po poranění míchy v roce 2005 následující služby:

▪ **Informační a poradenský servis**

Informace z oblasti sociálně právní, poradenství při řešení zdravotních problémů, při odstraňování architektonických bariér v bytě, v přístupu do domu i na pracoviště, při volbě i získávání vhodných rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, při výběru a úpravě automobilu a při hledání zaměstnání.

- cca 1250 klientů (uvedené číslo = počet osob, které službu využily, opakované využití služby není zde zahrnuto)

▪ **Intenzivní sociálně rehabilitační program**

Program pro nové klienty krátce po úrazu s poraněním míchy. Je zaměřený na zlepšení fyzické a psychické kondice a dosažení nejvyšší možné míry soběstačnosti. Program zahrnuje lékařskou péči, sociální poradenství, fyzioterapii, ergoterapii, psychologickou podporu, ošetrovatelskou péči a osobní asistenci. Probíhá formou 2 týdenních pobytů, klienti zpravidla absolvují v průběhu roku více pobytů, klienti z Prahy a blízkého okolí mohou využít ambulantní formu.

- celkem 103 klientů

▪ **Rehabilitační pobyty se specifickým programem**

- rekondiční - týdenní pobyty pro klienty delší dobu po vzniku zdravotního postižení
- náplň pobytu je podobná jako náplň intenzivního rehabilitačního programu

- celkem 73 klientů, z nich 35 absolvovalo více pobytů

- sportovní - dva týdenní kurzy s širším sportovním zaměřením (např. florbal, sledge hokej, atletika, plavání, tenis, stolní tenis, volejbal, střelba, lukostřelba, potápění), vodácký kurz, dva vícedenní cyklistické kurzy a dva týdenní lyžařské kurzy.

- celkem 38 klientů, z nich 14 absolvovalo více sportovních pobytů

- arteterapeutické kurzy - čtyři víkendové kurzy zaměřené tématicky (vánoční, velikonoční) nebo zaměřené na keramiku, batiku a výrobu ručního papíru - duben, květen, listopad, prosinec)

- celkem 35 klientů

▪ **Ambulantní sociálně – rehabilitační program**

- celkem 80 klientů, z nich 35 absolvovalo více cyklů (cyklus zahrnuje 10 návštěv)

▪ **Kurzy práce s počítačem a softwarovým vybavením - projekt David**

Centrum Paraple ve spolupráci s ČVUT v Praze a s Kontem Bariéry Nadace Charty 77 pořádá kurzy, které pomáhají vozíčkářům získat znalosti, významné pro nalezení zaměstnání. Kurzy jsou týdenní, s možností ubytování. V roce 2005 proběhlo 29 kurzů.

- celkem 87 klientů (z toho 34 absolvovalo více než jeden kurz)

▪ **Ubytování**

Centrum Paraple poskytuje krátkodobé ubytování vozíčkářům např. při hospitalizaci rodinného příslušníka - asistenta, při návštěvách Prahy apod.

▪ **Autoškola**

- celkem 12 klientů

V roce 2005 využilo některou za služeb Centra Paraple celkem 1 250 klientů, v intenzivním kontaktu jsme byli s 294 klienty z toho bylo 78 nových klientů (první kontakt s Centrem Paraple v roce 2005).

Další činnost Centra Paraple

▪ Edukační činnost

Pracovníci Svazu paraplegiků – Centra Paraple se již několik let podílejí na vydávání edukačních videokazet, které mají usnadnit situaci handicapovaným klientům a jejich rodinám. Mezi zpracovaná témata patří poskytování osobní asistence, rehabilitace v domácím prostředí bez i s asistencí, úpravy bydlení – přístupy a základní úpravy bydliště a další. V roce 2005 vyšla videokazeta s edukačním programem na téma úpravy bydlení – koupelny a toalety v případě trvalého omezení hybnosti „Doma je doma aneb kutilem z donucení podruhé“. Videokazety vydává Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s agenturou EkoSprint a Svazem paraplegiků.

▪ Projekty zaměřené na získání podpory veřejnosti

Následující projekty slouží k informování veřejnosti, změně jejich postojů k lidem se zdravotním postižením, k získání podpory veřejnosti a finančních prostředků na činnost Svazu paraplegiků a Centra Paraple.

Běh pro Paraple

Běh pro Paraple je benefiční akce, která je příležitostí pro setkání Centra Paraple a veřejnosti. Pomáhá podnítit zájem o lidi se zdravotním postižením a ovlivňovat postoj veřejnosti k nim. Současně je tato akce důležitým zdrojem finančních prostředků na naši činnost. Zdraví lidé uzavírají sázky se svými přáteli a závodí v běhu na 100 m. Poražený neodevzdá prohranou částku vítězi, ale věnuje ji Centru Paraple. Běh pro Paraple pořádá Svaz paraplegiků každoročně od roku 2000.

Běh pro Paraple 9. června 2005, Atletický stadion ASK Slavia

Počet registrovaných aktivních účastníků závodů:	407 osob
Finanční částka vybraná v hotovosti na místě:	87.129 Kč
Celkový výtěžek po odečtení nákladů	326.000 Kč

CD Kdo to psal, ten to čte

Třetí CD z edice ve prospěch Centra Paraple vydaly Svaz paraplegiků a Radioservis, vydavatelství Českého rozhlasu. Obsahuje pohádky pro malé i velké, které napsali a pro Centrum Paraple přečetli sami autoři – Arnošt Goldflam, Václav Havel, Martin Jirous, Zdeněk Svěrák a Petr Šabach.

Projekt se podařilo uskutečnit za minimálních nákladů díky majitelům autorských práv, kteří umožnili bezplatné vydání povídek, díky hercům, kteří povídky přečetli bez nároku na honorář a díky pomoci lidí a firem podílejících se na přípravě, výrobě a distribuci.

Dobročinná akademie

Dobročinná akademie je pořad Zdeňka Svěráka, vysílaný ve prospěch Centra Paraple od roku 1994 Českou televizí a od roku 2002 také Českým rozhlasem. Vystupují v něm herci, zpěváci a další osobnosti veřejného a kulturního života. Zdeněk Svěrák, autor a současně moderátor pořadu, diváky a posluchače každoročně žádá o podporu činnosti Centra Paraple. Vedle důležitého zdroje finančních prostředků je Dobročinná akademie také cestou k povzbuzování zájmu veřejnosti o lidi se zdravotním postižením.

Dobročinná akademie 28.září 2005, Žižkovské divadlo Járy Cimrmana

V programu dvanácté Dobročinné akademie, který připravil a moderoval Zdeněk Svěrák, účinkovali Jaromír Uhlíř, dětský pěvecký soubor Sedmihlásek, Leona Machálková a Kristina Kloubková, Milan Smrčka „Záviš“, Sylvie Krobová a skupina La Bouche, kapely Tři sestry a Traband. Hostem Zdeňka Svěráka byl také Marek Eben.

Celková částka, získaná v průběhu pořadu byla 3.067.558 Kč, do konce října 2005 bylo na Konto Paraple získáno celkem 4.580.757 Kč.

Výstava fotografií

V roce 2005 uspořádalo Centrum Paraple výstavu fotografií Tomáše Lisého, fotografa, který spolupracuje s Centrem Paraple. Autor zachycuje na fotografiích lidi na vozíku a jejich přátel lidskou blízkost, vzájemnou oporu, boj o překonání hranic vlastních možností, radost z vítězství odvahy a vůle. Výstava se uskutečnila v pasážích Slovanského domu, Praha 1 v ulici Na Příkopě 22 v termínu říjen – listopad 2005.

Další činnost Svazu paraplegiků

Legislativa

Svaz paraplegiků připravoval a podával v průběhu roku 2005 připomínky a podněty k legislativním změnám.

Zdravotní péče

Svaz paraplegiků s pomocí Paraplegiologického fóra, které bylo v roce 2004 založeno při Svazu paraplegiků společným úsilím Centra Paraple a spinálních jednotek, usiluje o zlepšování zdravotní péče o občany s poškozením míchy.

Paraplegiologické fórum sdružuje odborníky z oblasti zdravotnictví se vztahem k léčení a rehabilitaci lidí s poškozením míchy. Cílem činnosti Paraplegiologického fóra je:

- usilovat o poskytování léčebné a rehabilitační péče občanům po míšním poškození v souladu s nejnovějšími poznatky medicíny, psychologie a etiky,
- usilovat o trvalé odborné sledování občanů po poškození míchy (dispenzární péče),
- podporovat předávání nových poznatků o léčení a rehabilitaci pacientů s míšním poškozením odborné veřejnosti,
- podporovat informování laické veřejnosti, včetně výchovy občanů k prevenci vzniku poranění míchy.

Činnost Paraplegiologického fóra řídí devítičlenný výbor, složený ze 4 zástupců spinálních jednotek, 3 zástupců rehabilitačních spinálních jednotek a 2 zástupců Svazu paraplegiků – Centra Paraple.

Svaz paraplegiků – Paraplegiologické fórum společně s Traumacentem se Spinální jednotkou Krajské nemocnice Liberec a s podporou Ministerstva zdravotnictví v říjnu 2005 uspořádalo II. Celostátní sympozium spinálních jednotek v Liberci.

V prosinci 2005 Paraplegiologické fórum s podporou Ministerstva zdravotnictví vydalo sborník Doporučených postupů v 5 oblastech významných v oblasti léčení a rehabilitace pacientů s poškozením míchy.

Vydávání informačního bulletinu

Svaz paraplegiků vydal v roce 2005 čtyři čísla informačního bulletinu distribuovaného členům Svazu paraplegiků a některým dalším lidem a institucím. Náklad jednoho čísla byl 800 ks.

Podpora sportovních aktivit

Svaz paraplegiků se podílel na organizaci deseti víkendových sportovně – rehabilitačních pobytových akcí se zaměřením na stolní tenis a dvou týdenních sportovně – rehabilitačních pobytů.

Půjčování automobilu s ručním řízením

Tato služba je určena vozíčkářům, kteří krátkodobě nemohou používat vlastní automobil.

Valná hromada Svazu paraplegiků

Dne 24. 9. 2005 se v Zámeckém hotelu Golf resort Konopiště uskutečnila členská schůze Svazu paraplegiků. Přítomno bylo 79 členů, kteří přímo volili předsednictvo SP a jmenovali Správní radu Konta Paraple a revizní komisi. Voleb se zúčastnilo a bylo odevzdáno celkem/v zastopení či korespondenčně/ 390 platných hlasovacích lístků. Prvních devět zvolených s nejvyšším počtem hlasů bylo zvoleno do předsednictva Svazu paraplegiků. PhDr. Alena Kábrtová /318 hlasů/, Ing. Bohumil Kábrt /303 /, Jan Kašpar /258/, Štěpánka Antošová /254/, JUDr. Zdeněk Žižka /216/, Vojtěch Vašíček /212/, Ing. Luděk Carbol /210/, Miroslav Čiháček /206/ a Ladislav Kratina / 186 hlasů/. Členská schůze jmenovala do Správní rady Konta Paraple Zdeňka Svěráka, Jaroslava Uhlíře, PhDr. Jana Králíka, MUDr. Pavla Pafka, Doubravku Svobodovou, Davida Rozvalda, Jaroslava Rónu, Mgr. Jiřího Pácala a Ing. Roberta Bártu. Revizní komise byla zvolena ve složení: RNDr. Jarmila Mrtková, Jaromír Krpálek a Tomáš Fáber.

Přehled finančního hospodaření Svazu paraplegiků a Centra Paraple v roce 2005

<i>Příjmy</i>	<i>17 541 511</i>
Dary na Konto Paraple včetně DMS	7 841 376
Příjmy ze zdravotních pojišťoven	1 539 265
Státní dotace a granty	3 339 000
Úroky	990 937
Příjmy z vlastní činnosti(ubytování,CD,reklama)	3 830 933
<i>Výdaje</i>	<i>13 914 164</i>
Materiálové náklady	412 580
energie	586 061
Opravy a údržba	441 454
Ostatní služby	3 053 653
Mzdové náklady	6 598 717
Zdravotní + sociální pojištění	2 207 699
Ostatní náklady	614 000

Účetní náklady

Odpisy+ ostatní účetní náklady 3 814 000

Za rok 2005 byl proveden firmou A.M.B. Audit-Praha spol.s r.o. audit o hospodaření a účetní uzávěrce Svazu paraplegiků. Výsledkem tohoto auditu je výrok bez výhrady.

Poděkování za podporu v roce 2005

Hlavní partneři Centra Paraple

Česká televize, Český rozhlas, Trigema s.r.o., Škoda Auto, Vinné Sklepy Lechovice a.s.

Za dotace na činnost Svazu Paraplegiků - Centra Paraple děkujeme

Magistrátu hlavního města Prahy, Magistrátu města Brna, Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR,
Ministerstvu zdravotnictví ČR.

Zvláštní poděkování patří

ADECCO spol.s r.o. , Akcent, s.r.o., AZ Elektrostav a.s., BT Česká republika s.r.o., Cimex Praha a.s.,
Čeps a. s., České vysoké učení technické, ČKD Pragoimex a. s., Danfoss s.r.o., David Rozvald a Produkce 2000, FORTUNA sázková kancelář a.s., IK TRADE s.r.o., KPMG Česká republika s.r.o.,
Lobby Česká republika s.r.o., Messenger Service s.r.o., Nadace Civilia, Nadace Duhové energie, Nadace Charty 77 - Konto Bariéry, Nakladatelství Listen v Jihlavě, Newton Information Technology s.r.o., Ondřej Tůma, Pavel Šťastný, Prague International Marathon s.r.o., Pražská plynárenská a.s.,
Radioservis vydavatelství Českého rozhlasu, Studio Beam s.r.o., T-Mobile Czech Republic a.s.,
TOI TOI, sanitární systémy s.r.o., Turistické známky s.r.o., Úřad městské části Praha 10, Zuzana Joachimsthalová

Za podporu dále děkujeme mnoha dalším lidem a firmám.

Sídlo organizace

Svaz paraplegiků – Centrum Paraple
Ovčářská 471
108 00 Praha 108

Ředitelka Centra Paraple

PhDr. Alena Kábrtová

Počet pracovníků Svazu paraplegiků – Centra Paraple

zaměstnanci celkem – včetně externích spolupracovníků: 44 osob

Jednatel Svazu paraplegiků

Ing. Bohumil Kábrt